

HISTORIK

KRONOBERGS LÄNS SLAKTERIFÖRENING U.P.A.

Under perioden 1912-1917 bildades 14 andelsslakteriföreningar i Sverige. En av dessa var "Kronobergs läns andelssvinslakteri" som hade sitt konstituerande sammanträde 30/9 1916.

Något av en dragkamp uppstod nu mellan Växjö och Alvesta om var slakteriet skulle lokaliseras. Det blev såsmåningom Aringsås-Alvesta som drog det längsta ståret, och i maj 1917 inköptes en tomt för det planerade slakteriet på Engaholms Fideikomiss.

Det dröjde emellertid två år innan slakteriet stod färdigt, först i oktober 1918 kunde verksamheten sätta igång. Föreningen hamnade dessutom snart i ekonomiskt trångmål, och i april 1923 lades den ner.

Omedelbart efter nedläggandet gjordes ansträngningar för att bilda en ny förening, och mindre än ett år senare (8/1 1924) kunde den nya föreningen - Kronobergs läns Slakteriförening u.p.a. - hålla sitt konstituerande sammanträde. Av den förra föreningens konkursförvaltning inköptes slakterianläggningen i Alvesta, och verksamheten kunde ånyo sätta igång.

De ekonomiska bekymren blev emellertid även denna gång föreningen övermäktig, och efter ett fruktlöst försök att få Kooperativa Förbundet att överta slakterianläggningen, inställde man betalningarna 26/4 1930. I juni 1931 gjordes ett nytt försök att få till stånd ett samarbete med KF, men någon uppgörelse kunde inte uppnås.

Det dröjde nu drygt två år innan man gjorde ett nytt försök. Vid ett möte i Växjö 11 oktober 1933 beslöt man att bilda en slaktdjursförsäljningsförening. En interimsstyrelse valdes, för att leda teckningsarbetet. Den 3 april 1934 höll föreningen sitt konstituerande sammanträde. Föreningens namn blev "Kronobergs läns Slaktdjursförsäljningsförening u.p.a.", men efter det att man 1937 beslutat inköpa slakteriet i Alvesta bytte föreningen namn till "Kronobergs läns Slakteriförening u.p.a."

1939 beslutade man uppföra en charkuteri- och konservfabrik. Den nya fabriken togs i bruk i maj 1940. 1939 var också det år då man beslutade att satsa på egna butiker. Som mest hade KLS 39 butiker och 10 butiksbussar. Butiksverksamheten avvecklades dock efter hand, och under 1960-talet övertog ICA EOL flertalet av föreningens butiker. 1970 upphörde detaljförsäljningen helt.

I februari 1943 bildades "KLS Köttvaror". Verksamheten bestod i uppslaktning, förädling och detaljförsäljning. I maj återtog KLS uppslaktnings- och förädlingsverksamheten. Föreningen fortsatte med detaljförsäljningen fram till juni 1944, då verksamheten överlämnades till moderföreningen.

I början av 1970-talet fanns tankar på en fusion av slakteri-

föreningarna i södra Sverige. En utredning tillsattes 1971, och i november 1972 presenterades fusionsutredningen Syd. Vid föreningsstämman 1973 beslutades dock att någon fusion inte var aktuell för tillfället, men att man önskade ökat samarbete mellan föreningarna.

Fusionstanken återkom dock i början av 80-talet, och 1983 beslutades om samgående med Kalmar läns slakteriförening, och från nyåret 1984 kom föreningen att ingå i SCAN KLS ekonomisk förening. 1994 upphörde all verksamhet i Alvesta.

Kommentarer till arkivförteckningen

Av praktiska skäl har arkivbildaren konsekvent benämnts "Kronobergs läns Slakteriförening". Namnen på föreningens föregångare framgår av historiken.

Föreningen har under skilda tidsperioder använt olika system för ordnandet av sin korrespondens. Arkivbildarens ordning har bibehållits, och i föreliggande fall har ett register bifogats för att underlätta sökning.

Av samma skäl har alla handlingar som rör medlemmars inträdande, utträde och överlåtelse av medlemskap, samlats i en serie (F1a-g).

Arkivbildaren har ibland haft olika benämningar för samma typ av handlingar, och omvänt också haft samma benämning för olikartade typer av handlingar. I arkivförteckningen har därför arkivbildarens benämningar ibland frångåtts för att undvika förväxlingar mellan olika materialtyper.

Tillgänglighet

Arkivet är öppet för seriös forskning; korrespondensserierna dock först efter kontakt med Scan KLS styrelse.